

Sygn. akt IV U 811/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Radaszkiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Irena Prokopczuk

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 r. w Olsztynie

sprawy M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość emerytury i o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 19 kwietnia 2016 r. nr (...)

i z dnia 12 maja 2016 r. . nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i a

SSO Dorota Radaszkiewicz

Sygn. akt: IV U 811/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał M. C. od dnia 1 marca 2016 r. emeryturę i obliczył jej wysokość na podstawie art. 183 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.Dz.U.2016.887 ze zm.).

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, wnosząc o jej zmianę przez uwzględnienie podniesionych zarzutów, szczegółowo wskazanych w treści odwołania. W uzasadnieniu stanowiska zarzuciła organowi rentowemu, że przy obliczeniu postawy wymiaru świadczenia pominął rok 2015 oraz zwróciła uwagę na niejasności w systemie PUE ZUS (Platforma Usług Elektronicznych ZUS) dotyczące między innymi braku zaewidencjonowania składek za okres od czerwca do października 2002 r., oraz za kwiecień 1999 r. W załączeniu do odwołania przedłożyła kopie pism potwierdzających podnoszone okoliczności.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu Zakład wskazał, że wydana decyzja jest prawidłowa, gdyż po rozwiązaniu stosunku pracy przez skarżącą z dniem 29 marca 2016 r., przyznano wnioskodawczyni emeryturę oraz ustalono ostateczną jej wysokość i podjęto wypłatę od dnia 1 marca 2016 r. Odnosząc się do głównych zarzutów odwołania wyjaśnił, że przy ustalaniu wysokości świadczenia brano pod uwagę prawidłowy stan konta ubezpieczonej, zaś wynagrodzenie z 2015 r. nie zostało przyjęte w myśl art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż przypadało w roku zgłoszenia wniosku o emeryturę. Co do okresów nieskładkowych, organ wskazał, że o okresach związanych z niezdolnością do pracy skarżącej został pisemnie poinformowany przez jej pracodawcę.

Decyzja z dnia 12 maja 2016 r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonej, doliczając zgodnie z jej wnioskiem z dnia 6 maja 2016 r. składkę za marzec 2016 r., w myśl art. 108 cyt. ustawy.

M. C. złożyła również odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę. W jego uzasadnieniu powtórzyła w znacznej części zarzuty podniesione w odwołaniu od decyzji z dnia 19 kwietnia 2016 r. Dodatkowo wskazała, że w wydanej decyzji średnie dalsze trwanie życia (śdtż) jest niezgodne z decyzją z dnia 19 kwietnia 2016 r. W załączeniu przedłożyła informację o stanie konta w ZUS oraz kopie wniosku z dnia 6 maja 2016 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie. Odnosząc się do treści odwołania wskazał, że średnie dalsze trwanie życia (śdtż) zostało przyjęte prawidłowo, to jest w wysokości 241 miesięcy – zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 2016 r. W tym stanie rzeczy, organ zasadnie zwiększył emeryturę wnioskodawczyni w myśl art. 108 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zarządzeniem z dnia 26 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawy z odwołania M. C. do wspólnego rozpoznania o sygn. IV U 811/16 i IV U 915/16 i prowadzenia pod sygnaturą IV U 811/16.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

M. C., ur. (...), ostatnio zatrudniona na stanowisku starszego technika do spraw drogownictwa w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O. Rejon L., w dniu 26 stycznia 2015 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę na podstawie przepisu art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na powyższy wniosek, organ rentowy decyzją z dnia 9 lutego 2015 r. przyznał M. C. prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy w kwocie zaliczkowej od dnia 1 lutego 2015 r., bowiem wnioskodawczyni pozostawała w stosunku pracy. Wówczas Zakład obliczył wysokość emerytury na podstawie art. 26 i art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a następnie ustalił do wypłaty jako świadczenie korzystniejsze obliczone w myśl art. 183 ustawy. Do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 53 organ przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych, to jest z lat 2004 -2013 r., oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) wynoszący 140,33 %.

(dowód: wniosek – k -1-11, decyzja – k -18 plik-II akt ZUS.)

Przy czym, w załączeniu do wniosku z dnia 4 listopada 2003 r. skarżąca przedłożyła do ZUS dokumentację dotyczącą swojego stażu pracowniczego w celu obliczenia wartości kapitału początkowego jako jednego ze składników niezbędnych do wyliczenia emerytury według zreformowanego systemu emerytalnego dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Wówczas to, organ rentowy decyzją z dnia 17 maja 2006 r., ustalił kapitał początkowy M. C.. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, t.j. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) wyniósł 85,37 %. Podstawę wymiaru

kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wwpw wynoszącego 85,37% przez kwotę bazową 1.220,89 zł. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 122.139,60 zł.

Pismem z dnia 14 grudnia 2015 r. M. C. złożyła do ZUS wnioszek o ponowne ustalenie kapitału początkowego przez doliczenie okresu sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi. Organ rentowy decyzją z dnia 31 grudnia 2015 r. ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawczyni. Okresy opieki nad dziećmi (2 lata, 6 miesięcy i 12 dni) zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach.

(dowód: decyzja – k -33, plik –I akt ZUS.)

Następnie Zakład decyzją z dnia 4 stycznia 2016 r. przeliczył emeryturę skarżącej i na podstawie art. 183 ustawy ustalił jej wysokość. Wpłata świadczenia została zawieszona z uwagi na fakt kontynuowania przez ubezpieczoną zatrudnienia.

(dowód: decyzja – k – 21 -22, plik-II akt ZUS.)

Pismem z dnia 30 marca 2016 r. M. C. wystąpiła do ZUS z wnioskiem o podjęcie wypłaty zawieszony emerytury. W załączeniu przedłożyła świadectwo pracy, zgodnie z którym z dniem 29 marca 2016 r. rozwiązała swój stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. Skarżąca w ostatnim okresie ubezpieczenia świadczyła bowiem pracę od dnia 1 lipca 1996 r. do 29 marca 2016 r. w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O..

W odpowiedzi na powyższe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19 kwietnia 2016 r. wydał zaskarżoną decyzję, którą ostatecznie ustalił wysokość emerytury wnioskodawczyni i podjął jej wypłatę od dnia 1 marca 2016 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wwpw wyniósł 146,14% - wyliczony z lat 10 lat kalendarzowych od 2005-2014.

Niniejsza decyzja została poprzedzona wydaniem w dniu 13 kwietnia 2016 r. decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, t.j. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) wyniósł 85,76 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wwpw wynoszącego 85,76% przez kwotę bazową 1.220,89 zł., czyli 1.047,04 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku ubezpieczonej oraz okresu składkowego wyniósł 90,08%. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 125.999,83 zł.

(dowód: decyzja kapitałowa z dnia 13 kwietnia 2016 r. – k – 36-37, plik –I, wniosek – k – 25, zaskarżona decyzja z dnia 19 kwietnia 2016 r.- k -34-35, plik-II akt ZUS.)

W dniu 6 maja 2016 r. M. C. wystąpiła z wnioskiem o przeliczenie emerytury przez doliczenie składek za marzec 2016 r. Decyzją z dnia 12 maja 2016 r. - również zaskarżoną w niniejszej sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwiększył świadczenie skarżącej o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku odwołującej w dniu złożenia wniosku (to jest w dniu 6 maja 2016 r.)

(dowód: decyzja z dnia 12 maja 2016 r. - k- 16, plik –II akt ZUS.)

W toku postępowania sądowego, organ rentowy w odpowiedzi na nałożone zobowiązanie w piśmie z dnia 3 listopada 2016 r. wskazał, że składka emerytalna odwołującej za styczeń 2014 r. została obliczona od podstawy wymiaru 4.609,64 zł i wyniosła 899,80 zł, a następnie została przyjęta do wysokości świadczenia. Wskazał, że organ rentowy wartość kapitału początkowego ustalił w sposób prawidłowy. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, do którego obliczenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r. wyniósł 85,76%. Natomiast współczynnik

proporcjonalny (90,08%) do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz udowodnionego okresu składkowego i nieskładkowego - obliczany jest zgodnie z art. 174 ust. 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

(stanowisko ZUS – k – 18 i 40 akt sprawy.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania skarżącej nie zasługują na uwzględnienie.

Ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r. nabywają prawo do emerytury według nowych zasad, a prawo do tego świadczenia nie jest uzależnione od udowodnienia określonego minimalnego okresu składkowego i nieskładkowego. Jedynym warunkiem jest osiągnięcie minimalnego wieku emerytalnego wynoszącego, co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 a pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.Dz.U.2016.889 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego dla kobiet urodzonych w okresie od dnia 1 stycznia 1954 r. do dnia 31 marca 1954 r., który wynosi co najmniej 60 lat i 5 miesięcy.

W myśl art. 25 ust. 1 cyt. ustawy, podstawę tak przyznanej emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przy czym, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Natomiast, zgodnie z art. 174 ust. 1 cyt. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, oraz ust. 2-12 art. 174.

Emerytura z art. 24 jest wynikiem podzielenia podstawy jej obliczenia przez tzw. średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony zdecyduje się przejść na emeryturę (art. 26 ust. 1 ustawy). Średnie dalsze trwanie życia stanowi wielkość statystyczną służącą do ustalenia liczby miesięcy, w których przeciętnie będzie pobierana nowa emerytura.

Zgodnie z art. 108 ust. 2 cyt. ustawy, emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury.

Z kolei, w myśl art. 183 ust. 5 ustawy, emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 albo 2014, wynosi 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle wskazanych przepisów brak było podstaw do zmiany zaskarżonych decyzji. Organ rentowy zarówno decyzją z dnia 19 kwietnia 2016 r. oraz 12 maja 2016 r. prawidłowo przyznał, a następnie przeliczył emeryturę wnioskodawczyni.

M. C. nie zgodziła się z wydanymi decyzjami, zgłaszając zastrzeżenia zarówno co do ustalenia podstawy wymiaru przyznanej emerytury, przyjętej kwoty bazowej oraz niejasności w zapisach składek w PUE (Platforma Usług Elektronicznych ZUS) na jej koncie.

Wbrew twierdzeniom wnioskodawczynie, zgromadzone w sprawie dowody potwierdzają trafne stanowisko Zakładu w obu zaskarżonych decyzjach.

Nie ulega wątpliwości, że skarżąca zakończyła swoją pracę zawodową z dniem 29 marca 2016 r. i następnego dnia wpłynął do ZUS jej wniosek o podjęcie wypłaty zawieszony emerytury (k – 25, plik –II akt ZUS), która została wcześniej przyznana zaliczkowo decyzją z dnia 9 lutego 2015 r.

W tych okolicznościach ZUS decyzją z dnia 19 kwietnia 2016 r. prawidłowo w myśl art. 135 ust. 1 ustawy, ostatecznie, to jest po rozwiązaniu stosunku pracy ustalił wysokość emerytury wnioskodawczynie i od dnia 1 marca 2016 r. podjął jej wypłatę. Do obliczenia podstawy wymiaru emerytury zasadnie nie został uwzględniony rok 2015, co wynika wprost z treści art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach. Bowiem podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Skoro ubezpieczona wniosek o emeryturę złożyła w styczniu 2015 r., zatem do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto okres z 10 lat kalendarzowych, to jest z lat 2005 -2014 i wwpw wynoszący -146,14%. Również przyjęte przez ZUS okresy składkowe i nieskładkowe (zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonej) w ocenie Sądu Okręgowego zostały uwzględnione prawidłowo przy obliczaniu wysokości emerytury.

Drugą decyzją zaskarżoną w niniejszej sprawie, to jest z dnia 12 maja 2016 r. organ rentowy prawidłowo doliczył do ustalonej emerytury składki za marzec 2016 r. na skutek wniosku o przeliczenie emerytury z dnia 6 maja 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o przepis art. 108 ust. 2 ustawy, zwiększył świadczenie skarżącej o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku odwołującej w dniu złożenia wniosku przeliczenie, czyli w dniu 6 maja 2016 r.)

Ponadto, skarżącej z powodu cenzusu wieku (nie jest urodzona przed dniem 1 stycznia 1949 r.) nie przysługuje prawo do przeliczenia świadczenia w myśl art. 110 ustawy emerytalnej. Wnioskodawczynie z uwagi na osiągnięcie w roku 2014 wieku uprawniającego do emerytury - przysługuje tzw. emerytura mieszana, o której mowa w art. 183 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach. Świadczenie ustalane jest w 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz w 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

W konsekwencji, w ocenie Sądu Okręgowego, obie zaskarżone decyzje odpowiadają obowiązującym przepisom ustawy o emeryturach i rentach. Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo ustalił i przyznał ubezpieczonej od dnia 1 marca 2016 r. prawo do emerytury z art. 24 cyt. ustawy, jak również dokonał jej prawidłowego przeliczenia na skutek wniosku z dnia 6 maja 2016 r.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania M. C. jako bezzasadne.

/-/ SSO Dorota Radaszkiewicz